

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnitvu prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četrt leta	2—	četrt leta	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vrajajo.

Uredništvo: Knafleva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Inšerati velja: dan svetovne konvenzioni modelje in pravilnik.

Inšerati velja: petek visira za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inšeracijah po dogovoru. Upravnitvu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inšerati itd. to je administrativne stvari.

Ponovljeno Slovenski Narod 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Kazenske tiskarske telefoni št. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6—
na mesec	2—
celo leto	K 28—
pol leta	13—
četrt leta	6—
na mesec	2—
celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inšeratov naj se priloži za odgovor dopismica ali znamka.

Uredništvo: Knafleva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefonski št. 35.

Razmere na tržaški sodniji!

1. Trst, 24. avgusta.

Zadnji čas je že, da začenemo posvečati več svojih moči tržaškemu sodniškemu vprašanju. Zadnji čas je, da pazno zasledujemo, kaj se vse godi za kulisami tržaške sodnije.

Kar je danes na dnevnem redu s strani tukajšnje sodnije, je naravnost nečuvano in nezaslišano!

Ali mar Slovene res nimamo fiudi, ki bi mogli malo zaropati in pribiti vse nečuvane krivice, ki se gode našemu prebivalstvu s strani tukajšnje sodnije, ali mi nimamo poslancev, ki bi malo podregali v to sršenovo gnezdo?

Tržaška sodnija je ena najeklatantnejših primer, kakšna sodnija ne sme biti, in kako bi se justiča ne smela bagatelizirati. Le en pogled v ta prekrasni ustroj!

Roki za razprave se določajo kar za šest mesecev, (beri šest mesecev!) naprej. Hudomušenji pravijo, da je to, »pavilna rezistence« od strani sodnikov, ki so, to pa moramo priznati, v resnici preobloženi.

Vse funkcioniranje je naravnost »svigledno!« Ako kdo vloži prisoj za vzprejem na sodnijo, pa magari da je to odvetniški kandidat, ne pozna e. k. sodnina sploh nikakršnih pravil, niti obzirov; ona pusti tepo čakati te gospode. In ti gospodje morajo res čakati in čakajo teden, dva, tri, štiri, pet, šest tednov, pa še nič ne vedo, kako jo bodo gospodje pri sodniji »skunstvali«.

Pa še več! To bi se dalo še prenesti, ampak kar se godi za kulisami, je pa naravnost nečuvano v ozirom na slovenski narod, in z ozirom na justiče, ki naj bi bila vzušena institucija.

Gospodje pri sodniji so namreč tako goreči pri odločevanju, ali naj traktikanti avanzirajo, ali naj gotove akademie občane sprejemajo v praks, da za temi ljudmi pošiljajo »špiceljne«, da se z vso vmeno zanimajo za privatno življenje posameznikov, ako so Slovene, pa zaslišujejo celo sorodnike, oziroma naravnost starše, ali pa še celo hišnice (!!!) ter gledajo kam hidijo v gostilno itd.

Gledate Italijanov seveda pregoreči avstrijski visoki sodni uradniki nimajo takih skrb; Italijani so vedno zmožni, pridni, čednostni in ne vem kaj še, pač ljudje comme il faut.

Potem pa se občevanje s strankami, odurnost, čakanje, posebno ako so Slovenci, to presega že vse meje. O velikanski jezikovni zmožnosti pa niti govoriti ni treba; ti gospodje so naravnost Slovenci-literaturi.

Vsem tem kričečim razmeram mora biti že enkrat konec. To zahteva slovenski narod, naše ljudstvo, ki plačuje davke, radi kojega so sodniki nastavljeni in ki imajo tudi pravico zahtevati svoja prava in postaviti pod javno kontrolo vse funkcioniranje.

Zahtevamo odločno, da se posnemo sodno, slovenskega ježika polnoma zmožno uradništvo, da se ustanove nadaljnji slovenski oddelki, da se z našimi ljudmi občuje slovensko in da se končno naš jezik pravično upošteva, justiča ne bagatelizira in zahteve slovenskega mestnega in okoliškega prebivalstva upoštevajo in jih ugodi.

Slovenske poslanece pa pozivljamo, da se podrobno informirajo in ukrenejo, da se pravičnim zahtevam slovenskega naroda ugodni in odprije razmere, katere danes vladajo pri sodišču v Istri.

Dr. Y za mnogo drugih.

Na Kamniško sedlo!

Nekako ravno v sredi veličastne osrednje proge Savinjskih Alp je globoka, kopita ali črki »U« podobna udrtina, ki jo zovemo Kamniško Sedlo. Prejšnje naše ljudstvo še ni poznalo tega geografskega imena, temveč so imenovali omenjeno sedlo kratko Vrata ali Jermanova vrata, ki so pač znana vsakemu zavednemu Slovencu izza »Rokovnjače«.

Z menoj torej danes, komur še morda vest očita, da si še ni ogledal tega divjeromantičnega gorskega koča in še ni videl onih, »včasih tako zloglasnih «Rdečih Skal« in »Rjavih Pečej«, kjer je tičala in se skrivala strašna rokovnjaška zalega!

Vse predrugačeno je danes ono pozorišče. Ni več opasnih, skrivilnih steza, kot svoj čas, marveč skrbno izdelana pota, ne krči se nam sreči vsled bojazni pred črnimi pestmi

»Rokomavhov«, temveč prosto in veselo se nam dvigajo prsa v čistem in svežem gorskem vzdhuhu, začedene nam begajo oči semterja po krasnih slikah in prizorih pristne planinske narave, ki nam je postala po zaslugu našega planinskega društva tako lepo pristopna ...

Da prihranimo začetniku-turistu ali turistinji skrbi, kako se pripraviti in preskrbeti za turo na Kamniško Sedlo, pričrem zopet kar od kraja.

Najugodnejši je za odhod iz Ljubljane s popoldanskim kamniškim vlakom, ki nas pripelje v Kamnik okrog 3. popoldne. Potem takem smo v Bistriski koči v podnožju Kamniškega Sedla že lahko ob 6. uri zvečer in je dovolj časa, da se odpovedimo do drugega ranega jutra. Komur je to nemogoče, ima istotako lepo priliko, da se odpelje iz Ljubljane v Kamnik zvečer ob pol 8. uri. Zadnjega večernega vlaka se tudi največ turistov poslužuje, posebno ob sobotnih večernih romajo cele družbine v Bistriski koči, katerim se novince lahko pridruži, če bi se mu zdela hoja ponoc, kajti ob vsakem količkaj dvomljivjem razpotju je orientacijska tabla »S. P. D.«

Pot pelje s Kamnika skozi Stahovico mimo »Korlina« (vodnik, nosač) in potem vseskozi ob levem bregu Bistrice po izvrstno izpeljanem jalninem potu, ki ga je dolprivati pred par leti knez Windischgrätz. Pot je popolnoma varen za treznega človeka, vodi skoro vedno vodoravno (brez posebnih klancov) skozi gozdove, katere preveva prijeten hlad spodaj šumeče Bistrice. Treba je le male svetilke, potem je zaiti skor nemogoče, kajti ob vsakem količkaj dvomljivjem razpotju je orientacijska tabla »S. P. D.«

V pičli uri iz Stahovice smo pod Kraljevim Hribom, od tod pa igamo le še pol ure do Bistriske koče.

Bistriska koča »S. P. D.«

Poleg Triglavskega, Aljaževega in Frischaufovega doma najskrbnejše od 1. julija do pozne jeseni oskrbovana planinska restavracija, z najrazličnejšim konfortom založena. V pritličju se nahajajo kuhinja in shramba za jedila, na desni strani velika obednica in spalnica za go-

spode (7 postelj), na levi strani kuhinje (na dampska spalnica s 5 posteljami). Poleg tega je pa še v podstrešju veliko ležišče na senu in 14 matracov. Kočini lokalci so kaj sražni, praktično in lično opremljeni, postrežna izvrstna, vsled tega tudi mnogi obiski.

Poleg koče je pokrita veranda in miza pod koščatim topolom, od koder imamo odprt pogled na diven amfiteater mnogolikih gorskih vršcev. V polkrogu kipe naravnost nad nami Mokrica, Kompotela, Jermanov Turn, Greben, Grintavec, Struce, Skuta, Brana, Dedeč itd. — Vsled ugodne in lepe te lege ni torej Bistriska koča le samo znamenito križišče in izhodišče za najrazličnejše partie, temveč tudi zelo pripravna za daljše bivanje, letovišče.

Pot na Kamniško Sedlo.

V smeri puščice na orientacijski tabli, ki je pribita na koči, zapustimo to in korakamo nekaj minut po zeleni livadi mimo smrečjega gaja. Koncem gozdčica prekoračimo izsušeno, hudournikovo strugo, kjer opazimo orientacijsko tablo »S. P. D.« z napisom: »Na Kamniško Sedlo (Kamniška koča), 3½ ure.«

Tu krene pot v lep, senčnat gozd in se vije semterja navkreber ob slehkih visokih bukvah v zložnih serpentinhah prepreke, široke navpične stene topoščaste Brane; silni močni skladi nad skladi, med njimi globoki žlebovi in korita, obrusene plasti, beli meli in široka prodica: vsa groza in sila skalnih gromad v vseh oblikah nam stopi naenkrat pred oči! Pod to nemo grozečo močjo, mrtvo materjo, pa se kaže krogulnjak nas druga sila življenska moč planinskih vegetacij. Komaj dobrati mesece ji je odločena blagodejna luč in toplota žarkega solnca, a delo ki ga razvije in postavi na dan planinska rast v tem kratkem času, je naravnost čudovito. Izpod teže planov in kamenja se zbude naenkrat neugonobljive kali, komaj odleže sneg, že se prelevi potlačena starina v bujno sočnoto zeleno oazo, v prekrasen planinski vrt, ki prekipeva življenja v vseh barvah.

Prekrasni ta botanični naravni vrt se pa steza še dalje in više, skozinsko ob naši poti, ki nas pripelje v složnih serpentinhah in vedno lepšem razgledu v poldruži ur in kamenja se zvane naš pot moč podmoli. (Odmor.)

Pod podmolom zavijemo nato levo navzgor na slabo obraščen rob, raz katerega imamo krasen razgled po Bistriski dolini, prav posebno pa na Grintavčeve predgorje onstran Bistrice (Greben, Jermanov Turn, Koren, Kompotela, Mokrica itd.). Pot po skalnem robu ni nevarna, vendar pa precej strma in nas pripelje v dobrih 20 minutah do golih, zelo luknjičnih skal, do »Rokovnjaških Lukenj.«

Strmemu klancu sledi na to levo navzgor na slabo obraščen rob, raz katerega imamo krasen razgled po Bistriski dolini, prav posebno pa na Grintavčeve predgorje onstran Bistrice (Greben, Jermanov Turn, Koren, Kompotela, Mokrica itd.). Pot po skalnem robu ni nevarna, vendar pa precej strma in nas pripelje v dobrih 20 minutah do golih, zelo luknjičnih skal, do »Rokovnjaških Lukenj.«

Na koncu poti se zavijemo nato levo navzgor na slabo obraščen rob, raz katerega imamo krasen razgled po Bistriski dolini, prav posebno pa na Grintavčeve predgorje onstran Bistrice (Greben, Jermanov Turn, Koren, Kompotela, Mokrica itd.). Pot po skalnem robu ni nevarna, vendar pa precej strma in nas pripelje v dobrih 20 minutah do golih, zelo luknjičnih skal, do »Rokovnjaških Lukenj.«

Na delo tedaj! Prihodnost se nam svetli! Vsekako pa si pridržujem jaz slavo in pravico prioritete, — seveda tudi pravico do spomenika po smrti, — za to najnovejšo literarno strugo.

Kot vzorec podajam tu svojim prihodnjim učencem skromen poskus povesti, opirajoč se pri izbiru besedi edinole na Plešnikov slovar.

Benočno členje.

Na barje v zgodnjem hlapu se je vzpenjal iz globoke koleševke po strmem, z mastno jerovico pokritem klancu iz puste, enolične goličave v goračino. Silno se je upirala jerevina v suhe babe z gontimi brdinjam, da je hroščalo golje v starih hrugah. Tu

ščih se nam odpre tudi vselej kaj lep razgled v malo znani »Repov Kot«, katerega oklepajo z leve Planjava, na desni pa mnogi skalnati turniči Zeleniških Špic, krasnih sed majestetičnega Dedca, ki moli radovno svojo sivo glavo iz temno-zelenega smrečja.

Ne dolgo na to prestreže naša pot spodnjo serpentino jahalno stezo (kneza Windischgrätzta) ter nas presesti na zgornjo, nakar dospemo do globokoudrtega, od hudournikov razdrapanega jarka, ki drži naravnost navzgor v Klin.

Ob imenovanem jarku se pot zoper razcepni. Jahačna steza se izgubi na desno pod Planjava ter se ovija v dolgih serpentinhah, dokler ne doseže naša poti (ki pelje v ospredno nad jarkom) pri malem studenčku. Med njim se dviga mali griček, kjer stoji gostoljubna pastirska bajta v Klinu.

Le-ta ima idilično, izvanredno lepo logo! Na desni štrli v sinje nebo neštečo belih zobov razorane Planjava, na levi se dvigajo navpične stene topoščaste Brane; silni močni skladi nad skladi, med njimi globoki žlebovi in korita, obrusene plasti, beli meli in široka prodica: vsa groza in sila skalnih gromad v vseh oblikah nam stopi naenkrat pred oči! Pod to nemo grozečo močjo, mrtvo materjo, pa se kaže krogulnjak nas druga sila življenska moč planinskih vegetacij. Komaj dobrati mesece ji je odločena blagodejna luč in toplota žarkega solnca, a delo ki ga razvije in postavi na dan planinska rast v tem kratkem času, je naravnost čudovito. Izpod teže planov in kamenja se zbude naenkrat neugonobljive kali, komaj odleže sneg, že se prelevi potlačena starina v bujno sočnoto zeleno oazo, v prekrasen planinski vrt, ki prekipeva življenja v vseh barvah.

Prekrasni ta botanični naravni vrt se pa steza še dalje in više, skozinsko ob naši poti, ki nas pripelje v složnih serpentinhah in vedno lepšem razgledu v poldruži ur in kamenja se zvane naš pot

skih dolin, Kamniške Bistriče na Kranjski ter Logarske na Štajerski strani, ter slovi radi divnega razgleda.

Ima jedilno in dve spalni sobi s 16 posteljami, podstrešje s 30 skupnim ležišči, kuhinjo ter klet; je v sezoni oskrbovana in zaledena z vsem potrebnim komfortom. Poleg nje je tudi vodnjak.

Iz kamniške koče imamo na raspolago mnogo lepih tur izmed katerih so omeniti posebno sledeče:

Kamniška koča-Brana, Kamniška koča - Planjava, Kamniška koča - Planjava - Luška Brana - Škarje - Ojstria - Koebeckova koča, Kamniška koča - Okrešelj (Rinkinslap), Frischaufov dom »S. P. D.«, Kamniška koča - Logarska in dalje Savinjska dolina, Kamniška koča-Okrešelj - Savinsko Sedlo - Češka koča »S. P. D.«, Kamniška koča - Okrešelj - Turski zlep - Skuta ali Rinka-Kokrsko Sedlo.

Cesarjeva zahvala.

Njegovo cesar in kr. apostolsko Veličanstvo je najmilostnejše blagovolilo izdati nastopno najvišje redno pismo:

Ljubi baron Bienerth!

O priliki praznovanja Mojega 80. rojstnega dneva so Mi došle iz vseh delov Mojih dežel brez številne čestitke in nebrojni dokazi zveste vdanosti, kar je globoko gino in razveselilo Moje sreco, ki bije za vse Moje narode enako vroče, in Me je okreplilo za nadaljnje delo.

S čutimi globoke hvaležnosti za varstvo in pomoč, ki Mi jo je naklonil Bog v Mojem dolgem življenju, se vlagajojo k Vsemogučnemu Mojemu molitvi, naj tudi v bodoče ne odreka Svojega blagoslova Mojemu delovanju, posvečenemu blagru skupnega prebivalstva Mojih držav.

Vsem, ki so se Mene spomnili v teh dneh v ljubezni, izrekam iz vsega sreca Svojo zahvalo, ter Vam načram, da to javno razglasite.

Bad Išl, dne 21. avg. 1910.

Franc Jožef I. s. r.

Bienerth s. r.

Dnevne vesti.

+ Dr. Ivan Tavčar in dr. Triller se ne spuščata z brezimnim obrekovali v nikakršno polemiko več, temveč jim hesta dala priliko, da v javni sodni dvorani dokazejo resnično svojih trditev.

+ Mladini se hvalijo. V »Edinstvu« je izšel včeraj slavospev, ki so ga spisali mladini in v katerem sami sebe povzdrigujejo v deveta nebesa. Ta otročja samohvala je obudila v Ljubljani veliko veselost, saj pa je tudi že presmešno, kako važnost si pripisuje peščica mladih gospodov in kako svoje študentovske nezrelosti prodajajo kot tako znamenite ideje, da bi napredna stranka hitro zadobila gospodstvo, če bi se ravnala po njih in po nasvetih te družbic. Celo o boju v stranki se jim sanja, prav kakor da bi imeli kdo ve kako zaslomo med pristaši stranke in kakor da bi že bili kak mogočen faktor, ko jih je v resnicu vseh skupaj ravno za eno mizo in so jih vsi razumni ljudje že do grla siti. O kakem boju v stranki seveda se govora ni. Mladini samo zgago delajo, drugega

no cvetlo lice, polno hrpne gorljivosti je cepeno hrepeljivo po nečem neznanem. Gmetne june oči so zrle ljubohlepo v brunečni hlap. Hlapno pokrite prsi so mu poburile drasene izprežljivo hotne čuti in grehoti, golene in hirsce so vsrkavale dobrodejno hlajo, v njem pa lodile hrgoljastvo. Brozerajoč dobri god, neukrotno dehtenje v prsih, ni cimil trenutka na visokem kolku; izprečki se je obrnil bativen in godovno odločen; habedno je stopil zopet na ostri brebirere čukle, da se je izplatevalo kamnje pod težkimi čevljimi. Ni ga oviral v globoki dnjači fratje in dračje, hrstelo je pod njegovimi brkvami koraki, vzpenjajočimi se proti visokemu lomiu. V duši so mu burila drgetajoča čuvstva, lohneča po hotojenju, v en dij su mu vstajale brezocene slike o dragovanju, intrnem branjenju, grčecem bušanju in goletem radovanju. Pred očmi pa mu je plavala njena potenčja, rišča se na rjavi brnji. Klonajoč s hrepečim dihom se je vzpenjal po lokasti ježi, hantajoč z rokama za brkljače in gołovice.

Dospel je na lomič. Cemajoč se je ustavil. — Čujno njeni uho pa ga je zaslužilo. Vsa divjačna je skočila raz dnešče, jara gorčica se ji je razili po licu in hitro je izginila v jadrnem teku za kapom.

Solnce pa je bregnilo skozi oblake in skozi hlap in jasnica se je napravila na nebnu.

(Dalej prihodnjih.)

sil. Boji nastanejo, kadar so vnašeno nesporja med političnimi potenciami, dokler pa le politični vajenci sitnosti stresajo in spiskajo, dotlej o kakem resnem boju in še govora ni. Neslana je ta samohvala tako, da bolj ne more biti, nagravnost impertinentno pa je, da govoriti ti mladini o svojem političnem in gospodarskem delu, zakaj, kar so ti mladini storili, je stranki samo škodovalo, celo v največji meri škodovalo in jo stranko spravilo v najhujšo stisko. Za stranko bi bilo stokrat bolje, da teh mladino ni nikoli spustila z vrvice. Naravnost gorostasno pa je, da pisarijo ti mladini po »Edinstvu« tako, kakor da bi narodnonapredna stranka moral razpasti, če bi jo mladini zapustili. Za narodnonapredno stranko bi bilo prokleto žalostno, če bi bila njena eksistence odvisna od teh gospodov. Na strečo pa ni. En tuet ljudi več ali manj, to pri resnih strankah nič ne steje. Če bo kdaj narodnonapredna stranka tako daleč prišla, da bo njen obstanek odvisen od te družbe, potem že sploh ne bo več stranka. Tako daleč pa še dolgo dolgo ne bo prišlo!

+ Ljubljana je mirna. Prvo razburjenje, ki je nastalo vsled nepotrditev dosedanja župana, se je poleglo in danes presoja občinstvo položaj povsem hladno in trezno, ker se zaveda, da bo obč. svet postopal samo v soglasju z dosedanjim županom in da se ne bo nič zgodilo, čemur bi dosedanje župan ne pridril. Z ozirom na ta popolni mir, bi bilo pač umestno, da se napravi konec nepotrebni varnostni odredbi, ali da se jim vsaj vzame značaj ostetivnosti, ki vedno napravlja neprijeten vtisk. Take »vaje«, kakršne so bile včeraj na realčnem dvorišču so v stanu razdražiti tudi najmirnejše žloveka.

+ Gespenster in Laibach je naslov v svojem bistvu izvrstnega članka, ki ga je prioblik socijalnodemokratično »Arbeiterwille«. List pravi o »demonstraciji«, ki so jo na predvečer cesarjeve osmedesetletnice aranžirali klerikaleci: — die Klerikale haben sich zur schuftigen Rolle von Loekspitzeln hergegeben, allerdings ohne einen Erfolg dieser Niederträchtigkeit zu erzielen. Dalje pa se bavi list s postopanjem barona Schwarza glede nepotrditev dosedanja župana in bere ſetu dezelne vlade take levite, da bi jih prav radi ponatisnili, ko bi v naprej ne vedeli, da nam jih konfiscirajo.

+ Kakor v Idriji. Se je dobro znano, da je deželna vlada pred dvema letoma razpustila občinski odbor in odstavila župana, ne da bi imela za to stvarne razloge, marveč edino na željo klerikalcev, ki so se hoteli na ta način polastiti naprednega mesta. Tudi takrat je imela vlada slabovest in poslala nad malo Idrijo 17 orožnikov in v Ljubljani je bilo pripravljeno nemško vojstvo. Toda Idrija je ostala mirna navzlie nečvenemu klerikalnemu nasilju. Vlada in klerikaleci, ki so hoteli imeti izgredne, so bili samo nesmrtno blamirani. Več dni so preganiali orožniki dolgačas v Idriji in končno odšli, ne da bi imeli le najmanjši opravek. Kako grdi hinavci so klerikaleci, ko kriče, da hočejo čuvati občinsko avtonomijo, dokazujejo dejstva, da sami sistirajo soglasne skele občinskih odborov in sami pritisajo na vlado, da razpuščajo občinske odbore.

+ Klerikalni panama na Koroškem. Kakor smo že omenili, je klerikalna centralna blagajna poljedelskih zadruž na Koroškem — katere podpredsednik je znani koroški klerikalec msgr. Podgorce — posodila bankroti klerikalni firmi Palese in Kayser okoli dva milijona krov ter jih intabularila na zadnjem mestu. Toda ta lahkomiseljna in naravnost pogubna špekulacija še ni zadodčala. Koroška centralna blagajna si je izposodila od nižjeavstrijske zadružne centralne blagajne na Dunaju večje vsto denarja, katerega pa seveda ni vrnila. Vsled tega je omenjeno nižjeavstrijska centralna blagajna vložila menično tožbo radi 111.832 K 78 v in sicer: 1. klerikalno centralno blagajno poljedelskih zadruž na Koroškem; 2. benediktinski olivetanski samostan; 3. društvo sv. Jožefa in 4. knezoškofa dr. Josipa Kahna. Kakor se iz te tožbe vidi, se tako zamotane denarne operacije klerikalnih denarnih zavodov. O tem priča dejstvo, da se toži tudi društvo sv. Jožefa, ki je najbrže omenjeno menico žiriralo. Društvo sv. Jožefa je pa tudi dolžno centralni blagajni poljedelskih zadruž na Koroškem. To vse nekako spominja na takozvan »Wechselreiterei«. Vse te mahinacije pa vzbujajo med člani centralne blagajne misel, da je njihov denar v nevarnosti. Vsled tega že zahtevajo v večjih krajih kmetje svoj denar nazaj. Ni izključeno, da se začne že v nekaterih dneh velik run na to centralno blagajno. Kakor poročajo iz Zgornje Bele, je tam več vlagateljev odpovedalo svoje vloge tamožnji klerikalni posojilnici, toda jih niso dobili izplačane. Klerikalna posojilnica v Lipju v dravski dolini je menda odpovedala centralni 20.000

kron. Dobila je pa odgovor, da bo imela morda čer dva meseca na razpolago 2000 K. Tako se godi v klerikalni gospodarski organizaciji koroški, kjer se ni gledalo na to, da se je denar načagal in izposojeval produktivno, v gospodarske svrhe — temveč kjer je bil glavni namen vseh denarnih operacij, podprt pri resnem dvojništvju klerikalne politične podjetja. In to se zdaj brido mačuje. Koroški in kranjski klerikaleci so izvabili par koroških klerikalnih denarnih zadruž v celjske »Zadržne zvezze« ter jih priklopili koroški centralni zadružni blagajni. S tem so izkazali koroškemu kmetu tako veliko uslužbo, da bo najbrž pridel napoved še ob ves svoj denar. Da v koroški centralni zadružni blagajni zelo smrdi, priča že to, da msgr. Weiss, predsednik te blagajne, ni šel iz zdravstvenih ozirov samo na dopust, temveč je odpovedal in izpraznil svoje dosedjanje stanovanje. Najbrž so mu postala tla prevroča. Kdo bo pa imel dobiček od te nepremišljene klerikalne gospodarske politike? Naši narodni nasprotniki. Ze zdaj se vsele razni nemško - nacionalski listi teh polomov, ker so prepričani, da bodo ti zapeljani kmetje šli rajše z izdajalsko »Štajerjevo« stranko, nego pa z dr. Brejcem ali msgr. Podgorcem, ki hočeta koroškemu kmetu napraviti za poniznega sluga nemške klerikalne politike na Koroškem. Kje so torej grobokopi slovenskega naroda na Koroškem?

+ Tudi tolažba. Celjski Nemci in nemškarji so zelo poparjeni, ker so pri občinskih volitvah v okoliški občini tako imenitno pogoreli. Tolažba se s tem, da bodo volitve razveljavljene, in da bodo pri prihodnjih volitvah volili vse Nemcem prijazni Slovence in nemškarji. Nemci torej sami priznajo, da v celjski okolici ni Nemcov, ampak hočejo dobiti občino v svoje roke s pomočjo slovenskih volilcev. To se pa najbrž ne bo zgodilo, kajti Slovenci vendar ne bodo spuščali kozla v svoj zelnik.

+ Prijazen sodnik. Iz Brežic na Stajerskem se nam piše: V pretelku temdu je imel neki nadučitelj iz breškega okraja z dotičnim krajnim šolskim svetom pri breški sodniji obravnavo. Krajni šolski svet namreč noče nadučitelju plačati za dovršeno šolsko popisovanje pošteno zasiljenih 16 K, vsled česar je prišlo do tožbe. Obravnavo je vodil sodnik dr. Lorber, rojeni mariborski Nemec. Ta sodnik, namesto da bi bil mirno in stvarno posloval, je bil nad starim, v službi osivelim nadučiteljem brez vsakega vzroka sirovo kričati ter ga je pričo več kmetov, ki so na svoje obravnavne čakali, osramotili. S tem je dr. Lorber pokazal vsaj skrajno netaktnost, da ne rečemo neotesanost. Ako kakor besen upije nad ubogimi kmeti, ki morajo pri njem pravice iskat, pa nad učitelji ne bo več kričal, za to se bo že toskrbelo, če ne drugače, potom interpretacije.

+ Zvezza avstrijskega slovenskega učiteljstva. V Luhacovicih se je vršil občini zbor zvezze avstr. slovenskega učiteljstva, ki je bil zelo dobro obiskan. V resoluciji, ki je bila na tem občinem zboru sprejeta, so zahtevali narodno avtomomiziranje šole in podprtavljanje šolskih nadzornikov. Odbor zvezze so pozvali, naj izdela protest zaradi kratitve državljanskih pravic učiteljev in naj ta protest na merodajnem mestu uveljavlja.

+ Hribar in Ljubljana. K članku, v katerem smo pojasnili zasluge dosedanja župana Hribarja za ljubljansko mesto, je bilo rečeno, da je slovenska dekliška osemrazredna pri Sv. Jakobu zgrajena po načrtih prof. Maksa Fabianija. To je treba izpopolniti. Vzorne načrte za to poslopje je napravil deželni stavni svetnik g. ing. Ivan Sbrizaj. prof. Fabiani pa je potem le fasado spremenil, ker so nekateri gospodje v obč. svetu zahtevali, da naj bo v modernem slogu izvršena.

+ V nedeljo, dne 28. avgusta se vrši na prostranem dvorišču in senčnatem gozdgu g. Balije (prej Traun) na Tržaški cesti velika gozdna veselica. Spored obsega godbo, ples, šaljivo poslo, komične prizore itd. Sodelujejo pevci »Ljubljanskega Zvona«. Paviljoni za vino, jestvine in drugo so na razpolago. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 30 vin. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. V nedeljo torej vsi k Baliju!

Starši, poslite na svoje otroke! Včeraj je na Selu pri Ljubljani Sveti Stefanija Vestner iz Udmata poslovata svojega 2 leti starega brata Ivančka. Deklica se je preveč zagledala v druge otroke ter pri tem padla z bratom vred v Ljubljano. Josipina Gašperšič iz Selja je to videla ter postavila svoje življenje v nevarnost, da je rešila obe otroke gotove smrti. Otroka sta bila že nezavestna.

+ Iz Litije. 14letni Josip Rožan iz Grada pri Litiji, ki je pobegnil pred 14 dnevi od svoje matere, se je nočjo povrnjal nazaj. V nedeljo je fotografira gospoda Rožan na Sokolico in Sokole za razglednico. Slike so vse

prav dobro narejene, ter se ona na taku dela lahko uporabita.

Vrhove gorenjskih planin je sedaj dnevi pobeli sneg, ki je ozračje znatno ohladil. Tudi v ravninah se njegov vpliv malo pozna, vendar pa prevladuje prijetno toplo vreme.

Okrajski šolski svet celjski je na svoji redni seji dne 22. t. m. sklenil, da se žoli na Teharjih dovoli še nadaljnje paralelki in da se učitelju na celjski okoliški žoli, Josipu Žagerju dovoli dopust še eno leto v svrhu nadaljnje umetniške izobraževabe. Žoli na Kalobju se je dovolilo, da se preložijo glavne počitnice na čas od 16. avgusta do 15. oktobra. Prov. učitelj na celjski okoliški žoli Rudolf Delakor da se premestil na Teharje; na njegovo mesto pride s Teharjem Fran Hribenik.

Nemškatarska zmaga. Pri občinskih volitvah v Pobrežju pri Ptaju so v tretjem razredu zmagali nemškarji, ki so dobili 94 glasov. Slovenski može so doobili po 41 glasov. Ta nemškatarska zmaga v slovenski občini daje slabo spričevalo slovenski zavednosti.

Petelin ubil otroka. V Poljani v mariborskem okraju je sedel pol drugo leto starci Konrad, sin viničarja Juraniča sam na domačem dvorišču. Otrok je imel v roki kos kruha, kar je opazil tudi petelin soseda Veronika. Med otrokom in petelinom se je gotovo vnel boj za kos kruha, kajti ko je vsled krika pritekla na dvorišče sestra malega Konrada, je videla, da je stal na otrokovem hrbitu petelin, otrok pa je bil že ves krvav za ušesom. Poškodba je bila tako težka, da so prepeljali otroka v bolnišnico v Maribor, kjer je veledno obolel.

Krsto naročil. Hišni posestnik Peter Bakani v Gradeu je predvčerjnjim naročil pri pogrebni zavodu krsto, kakor je trdil za svojega brata. Krsto pa je naročil zase, kajti Bakani se je včeraj zastrupil. Star je bil 70 let.

Poročil se danes, dne 25. avgusta.

prof. dr. K. Ozvald iz Gerice z gospicijo Hanico Čelisnik iz Straževi v Ziljski dolini. Običajnih obvestil sta se poročenca odkupil v prid narodno - kulturnim ustanovitvam.

Na kolodvoru v Sv. Luciji-Tolminu imajo razni avtomati laško-nemške napise! V uradu se pa tudi nahaja uradnik, ki tolče slovenščino, da se bogu smili. Ali se temu res ne more odpomoci?

Cebelarski shod v Kobaridu na Goriškem se vrši v nedeljo 28. t. m. po junetu na območju maši v ondotni žoli. Na shodu bo predaval zastopnik osr. čeb. društva iz Ljubljane g. nadučitelj A. Likozar. Pričakuje se obide udeležbe, ker je ravno v Kobaridu cebelarstvo dobro razvito.

Strašna nesreča pod tramvajem v Pulju. V tork opoldne se je dogodila na črti električnega tramvaja Arena - via Carducci v Pulju grozna nesreča. Ravno kdo je vozil z vso silo tramvajski voz št. 11 po imenovanju črti proti trgu Carli, mu pridrvi iz sosednje ulice nasproti ročni voziček, na katerem sta dečka - brata: dešetletni Paskval in trippolletni Remigij. Fantiča sta se hotela v zad

Narodna obravnava.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. nadučitelj Vendramin iz Dutovlj 80 K, katere se je nabralo v veseli družbi članega naprednega in zavednega starejšinstva in druge z njim simpatizirajoče intellektualce v Kojskem ob 80letni jubilejni slavnosti cesarjevi. Hvala!

Moska podružnica šentjakobsko-trnovska pospešuje prav požrtvovalno družbo sv. Cirila in Metoda. Prevezela je v oskrbo vse nabiralne sivega okoliša, sklenila pa je tudi, razpečavati družbeno jubilejno knjigo: »Pogled na prvo četrstoletje družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.« Teh knjig ima družba v zalogi še več tisoč in želimo, da se prav kmalu razpečajo, da se povrnejo družbi stroški in da se slovensko občinstvo bolj in bolj seznaniti s plemenitimi delom naše šolske družbe. Priporočamo obenem razpečavanje družbenih jubilejnih razglednic, ki se dobe v njeni pisarni po znižani ceni, in jih je še več tisoč. Prosimo vse Ciril - Metodove podružnice!

Društvena poznavalna.

Redni občni zbor akad. fer. dr. Prospective se vrši 5. septembra točno ob 7. zvečer v hotelu »Ilirija« s sledenjem dnevnim sporedom: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo odbornikov; 3. poročilo podružnic; 4. poročilo preglednikov; 5. volitev predsednika; 6. volitev odbornikov in namestnikov; 7. volitev preglednikov; 8. samostojni predlogi; 9. slujnosti.

Dne 4. septembra, velika komarjeva veselica. Teden dni po Šišenskem »žegnanju« t. j. dne 4. septembra priredi poskolo društvo Slavensko sllico društveno veselico na Zajecem razgledu v Spodnji Šiški pod naslovom »Velika komarjeva veselica«, pri kateri sodelujejo: Društveni pevski zbor, popolna Slovenska filharmonija in kmečka godba. Obširni spored ima naslednje glavne teme: 1. Pevski nastopi. 2. Promenadni koncert. 3. Ljudska veselica na vrtu. 4. Gozdna veselica nad razgledom. 5. Komarjev ples v vinski zleti. 6. Otočko zabavališče. 7. Velik komarjev semenj. 8. Vinska poskušaja. 9. Razgledna panorama. 10. Veličanski daljnogled. 11. Lov na srečo.

12. Ribarstvo v motnom. 13. Šiška pošta. 14. Razne druge zabave. Iz navedenega je razvidno, da bo veselica nudila vsestransko zabavo, s katero se ker ima vsaka teh tečaj, da se številki podrobnejšega sporeda in v rednjem, da bodo vsakodobno pohištene 4. septembra na »Zajecu razgledu k Slavčevi »Veliki komarjevi veselici«.

Gasilno društvo v Smartnem pri Litiji priredi v nedeljo, dne 4. septembra t. l. na vrtu gosp. Ivana Robavske tombolo, pri kateri sodeluje poskolo društvo »Zvone«. To je običajna tombola, katere čisti dobitek se potrafi v društvene namene. Pričetek je ob 11. popoldne.

Prostovoljno gasilno društvo v Selcih vabi k slavnosti blagoslovitve »gasilnega doma«, ki se bo vršila v nedeljo, dne 28. avgusta v Selcih. — Strošek: Od 9.—10. dopoldne sprejem 200 gostov, ob 1/11. nastop društva pred »Gasilnim domom«, odhod v blagoslovitvi »Gasilnega doma«; ob 12. skupno kosiško pri g. Franu Tuškanu; ob 4. popoldne ravnotam veselica z godbo, petjem, šaljivo po prečkanjem itd. — Vstopina k temi 1 K, uniformirani gasileci so v spomin prosti. Čisti dobitek je namenjen za nakup nove brizgalne.

Poziv učiteljstvu! Učiteljstvo, sestavljeni po večji izobrazbi. Ze večkrat pozirazevala želja, naj se vrše večne in tečaji s predavanji za učiteljstvo. Tej želji hčete kolikor takole istreli v Zveza slovenskih učiteljev in učiteljstvo na Stajerskem s tem, da sledi v Mariboru počitniški tečaj v tem 5. in 6. in 7. septembra letos. Vodilna Zveza je naprosilo priznane učiteljnake - profesarje, ki so se zeli predavanja. Ravnatelj v Sehrgine je ob obravnaval vsak dan po eno uro aktualno pedagoško predavanje »Seksualna (spolna) pedagogika«. Profesor L. Lavtar prevede istotako vsak dan po eno uro iz geometrije in sicer »Pojmovanje geometrijskih funkcij«, oziroma že bo predstavljal se »O uporabi goniometričnih funkcij«. Dr. H. Schuh in dr. L. Poljanec bo predaval o poglavjih iz biologije: predel v kemijskem, rastlinoslovcem in gospodarskem oziru. — Zdravljivost rastlinskih organov. — Deževnik. Monografija. — Profesor dr. L. Pivko bo obširno razpravljal o folkloristički pod naslovom: V službi narodoznanstva. V sredo t. j. 7. septembra popoldan predava dr. Fr. Ilešič, profesor in predsednik »Slov. Matice« o zanimivem predmetu: Ilirska doba o posebnem oziru na Stanka Vraza. S tem

predavanjem se začenja politički tečaj. Naslednji dan t. j. v četrtek na praznik se vrši kate na Stanko Vraza dom. Divne so ormoško - ljutomerške gorice! Prvi roj je pa v Orovcu, kjer je tekla sibolka Stanku Vrazu. Tja je »Zvezca« sklenila prirediti izlet, da s tem počasti spomin velikega našega rojaka in pa da audi učiteljstvu prijetno potovanje v stanski družbi. Preskrbljeno bo, da se izvrši izlet ob primeroma malih stroških pričrno in v občno zadovoljnost. Vložili smo prošnjo za zgodno železniško vozino; gledalo se bo na druge udobnosti. Komur gmotno stanje dopušča v letoskih počitnicah si privožiti kako potovanje, ta se naj udeleži izleta na Stanko Vrazov dom. Tudi učiteljske sopoge in sploh učiteljske rodbine, kakor tudi prijatelji in prijateljice učiteljstva so dobro došli. Natančnejši spored se pravčasno priobči. Udeležba na izletu je čimprej naznani zveznemu tajniku. Če se do 28. t. m. oglasi vsaj 15 oseb, ki bi dan po tem izletu dne 9. septembra t. l. se hoteli skupno peljati čez Varaždin v Zagreb, potem se vrši skupno potovanje v Zagreb. V Zagrebu je takrat »Solska razstava«, katera se bi ob tej priliki ogledala. Poseliti bi se pa tudi »Učiteljski dom«, »Učiteljski konvikti« in druge učiteljske zanimive naprave. Tudi za to potovanje bi se preskrbelo značana vozinja in v Varaždin ter v Zagrebu ceno bivanje oziroma cena prehrana. Kakor rečeno se pa to potovanje vrši le pri dovoljenem številu udeležencev. Zato se naj tisti, ki bi na to reflektovali, nujno javijo. Glede počitniškega tečaja se omenimo, da se predavanja v omenjenih treh dnevih vrše dopoldne in popoldne. Ni sicer potrebno, da poslušajo udeleženci vsa predavanja, lahko tudi posamezna — vendor bodo ure urejene tako, da se lahko vsak vse udeleži. Radi upravnih stroškov se je moral določiti majhen kurzni donesek — pet kron. Ta vsota se naj prijavljuje v pošilje. Takoj nato dobri javljene karte, ki je veljavna kot legitimacija v vstopnica k vsem predavanjem. Ukrenilo se je tudi, da dobe udeležence tečaja ceneje stanovanje in prehrano, oziroma že kake druge udobnosti. V vseh zadevah »Počitniškega tečaja«, izleta itd. se je obrniti na tajnikov naslov: Ignacij Sijanec, učitelj v Gornjem gradu. Apelujemo na učiteljstvo vseh slovenskih pokrajij in naj se udeleži teh prireditve. Pristop pa imajo tudi neučitelji pod enakimi pogoji.

Slavonski jug.

Konferenca hrvaške koalicije. V torek popoldne se je sestal plenum hrvaško - srbske koalicije. V prvi vrsti se je razpravljalo o banovi ponudbi v »Narodnih Novinah«, da je pripravljen javno v plenumu koalicije pojasniti, zakaj je koalicija v sedanjem njenem sestavu nespodobna za nadaljnje delovanje. Po kratki debati je bila ta ponudba soglasno odklonjena, ker je bila teh svoje nazore že itak imel priliko razviti na raznih posvetovanjih. Nato se je izbral volumni agitacijski odsek, v katerega so bili izvoljeni za stranko prava: dr. Tuškan, dr. Bauer, dr. Mažuranić, dr. Novosel in dr. Lukinić; za napredno stranko: dr. Lorković, dr. Surmin in Wilder; za srbsko samostalno stranko: dr. Pribičević, dr. Medaković in I. Banjanin in za avtonomni klub: dr. Nikolić, dr. Badaj in Milan Roje. Za predsednike tega odseka sta bila izvoljena: dr. Tuškan in dr. Medaković, za tajnike pa dr. Lukinić in Pribičević. Prihodnji teden bo imela koalicija zopet sejo, na kateri bo definitivno sklepala o ustanovitvi nove enotne stranke. Ob zaključku seje je dr. Tuškan naznamnil, da bo načrt programa za novo stranko izdelan najkasneje do prihodne sobote.

Zveza hrvaških učiteljskih društev je imela včeraj v Zagrebu svojo glavno skupščino. Predsedoval je šolski nadzornik Kirin. Tajnik Schmidt in blagajnik Granec sta podala svoja letna poročila. Glasom teh poročil je zveza štela 44 društva, imela pa je 237.692 K premoženja. Skupščina se danes nadaljuje. Na tej skupščini se spremene pravila in volili nov odbor.

Za razstavo »Medulic« v Zagrebu, ki bo od 1. do 31. oktobra in za katero je oglašeno znatno število umotvorov, poteka rok za prijave s 1. septembrom. Vsi umetniki, ki še niso poslali izpolnjenih prijavnic, naj to nemudoma storite. Poslati je prijavnice na naslov A. Milčinović, Zagreb, Kacičeva 11.

Jugoslovenski slolaščaki kongres, o katerem smo že poročali, da se je vršil v Sarajevu, je sklenil, da se prihodnji kongres sklicuje leta 1911., in sicer ali v Zagrebu, ali Belgradu. Povodom tega kongresa so v Sarajevu ustanovili židovsko dekoljsko društvo in židovsko telovadno društvo.

Ukradena oporoka. Svoječasno smo poročali o smrti Ljubice Ma-

rovčki, vdove po polnjemu uradniku pisarju, Simu Matovčiju. Ljubica Matovčij je zapustila oporoča, s katero je zapustila arbski državni 400 tični dinarjev v ramen svrha. Ta oporoka je bila hajce ukradena. Kmalu po njeni smrti so našli v predelu njeni pisalne mize drugo oporočo, ki jo je svojeročno pisala. Po tej oporoki je zapustila: 100.000 dinarjev arbski akademiji znanosti, 100.000 dinarjev društvu »Privrednik« v Zagrebu, po 10.000 dinarjev arbski gimnaziji v Novem Sadu in Karlovcih, 10.000 dinarjev belgradski občini za vzdrževanje njenega groba in groba njenega moža, 40.000 dinarjev pa moževemu najstarejšemu bratu. Ker se je ta oporoka našla, je vprašanje, če se bo nadaljevala preiskava zaradi hajce ukradene oporoke.

Poskušeno sleparstvo. Nekaj francoska tvrdka je hotela dobiti koncesijo od srbske vlade za zgradbo tvornice papirja v Srbiji. Obrnila se je na nekega agenta rodom Francoz za v Belgradu, naj ji izposluje to koncesijo. Agent je odpisal, da je pripravljen sprejeti posel, vendar mu naj tvrdka pošije takoj 5000 K, s katero vsoto bo podkupil tri belgradske liste. Tvrdu je poslala teh 5000 K. Nato pa je dobila od agenta drugo pismo, v katerem je zahtevalo: 5000 frankov za podkupljenje nekega člena državnega sveta, 5000 frankov za podkupljenje dveh radikalnih poslancev, 10.000 frankov za podkupljenje nekega bivšega ministra in 15.000 frankov za podkupljenje uradnikov v poljedelskem ministrstvu. Tvrdu se so se zahteve zdele malo čudne, zato se je informirala in izvedela, da je padla v roke navadnemu sleparju, ki jo je hotel pošteno izžeti.

Razne stvari.

* Prebivalstvo Zedinjenih držav. Po dosedaj znanih podatkih ljudskega štetja sklepati, bo zrašalo prebivalstvo Zedinjenih držav 90.000.000.

* Izseljevanje. V minulem poslovnom letu je došlo v Zedinjene države 1.041.570 izseljencev.

* Zadnji Sioni - Indijanci. Ta nekdaj najmogočnejši indijanski rod v Severni Ameriki je popolnoma izumrl. Zivi pač se 75 mož tega rodu, kar pa je popolnoma brez pomene. Tem ljudjem je kanadska vlada odkazala nekaj sveta za poljedelstvo, kjer bodo polagoma pognili druga za drugim, potomstvo pa se bo pomešalo z evropskimi priseljencami. Evropska civilizacija je prinesla prvotnemu ameriškemu prebivalstvu — smrt.

* Francosko pisateljice. Po najnovejšem statističnem izkazu je danes na Francoskem 3000 žensk, ki se preživljajo s pisateljevanjem. Med to ogromno armado je 1500 žensk, ki pišejo romane in knjige za mladino; 300 se jih bavi s pedagogičnim pisateljevanjem in 300 jih zlagajo pesmi. Francosko pisateljsko društvo steje polovico teh žensk za svoje članice, pri zvezi dramatičnih avtorjev je 60 pisateljev. Med žurnalisti je 360 zastopnic ženskega spola, toda 340 od teh piše samo v modistične liste ali pa v rubriko za modo pri dnevnikih. S pravo žurnalistiko se torej bavi samo 20 žensk. Vsekako pa kažejo, da se številke nenačadno nadređuje ženske na vseh poljih. Kajti se pred 15 leti je bilo samo sedem žensk, ki so se bavile z žurnalistiko.

* Prezgodnje veselje. V občini Mernedž blizu Arada je zelo nevarno zboleli bogati kmet Simon Kirban. Prepeljali so ga v aradsko bolnišnico, toda zdravniki so izjavili, da zanj ni nobene pomoči več. Njegova žena je vsa obupana zdihovala ob mrtvinski postelji. Ko je pa Kirban napravil oporoko v korist svoje žene, se je že mnogo bolj potolačena vrnila na svoj dom. V par dnevih je svojega Šimana popolnoma pozabilna; saj je mislila, da že mirno počiva na aradskem pokopališču. Ker ji je bilo pa vendar dolgočasno, ko ni bilo nobenega moškega pri hiši, je poklicala 24letnega daljnega sorodnika, s katerim si je krajšala noči. V Kirbanovi bolnišnici se je pa nenadoma preokrenilo na boljše, in v nekaj tednih je bil popolnoma zdrav. Pred par dnevi je prišel pozno zvečer domov. Ko je videl izpremembo v svoji hiši, je pograbil kuhinjski nož ter z njim zabodil svojo ženo; njen ljubimec je pobegnil. Kirban se je nato sam javil žandarmeriji.

Za razstavo »Medulic« v Zagrebu, ki bo od 1. do 31. oktobra in za katero je oglašeno znatno število umotvorov, poteka rok za prijave s 1. septembrom. Vsi umetniki, ki še niso poslali izpolnjenih prijavnic, naj to nemudoma storite. Poslati je prijavnice na naslov A. Milčinović, Zagreb, Kacičeva 11.

Jugoslovenski slolaščaki kongres, o katerem smo že poročali, da se je vršil v Sarajevu, je sklenil, da se prihodnji kongres sklicuje leta 1911., in sicer ali v Zagrebu, ali Belgradu. Povodom tega kongresa so v Sarajevu ustanovili židovsko dekoljsko društvo in židovsko telovadno društvo.

Ukradena oporoka. Svoječasno smo poročali o smrti Ljubice Ma-

Telefonski in kurzorji poročil.

»Crna Rusija.«

Dunaj, 25. avgusta. Današnja »Mittagzeitung«, ki je subvencjonirana od Bienerthove vlade, prihovje članek, nasloviljen »Das schwarze Russland«, v katerem pravi, da znaci Rusija veliko nevarnost za vso evropsko kulturo, ker je klasična delžela kolere. Nato podlo napada neoslovansko gibanje, primerja neoslavizem s kolero ter imenuje neoslavizem »scholeraschwärme.«

Tretji slučaj kolere na Dunaju?

Dunaj, 25. avgusta. Tu je obvestila še neka tretja oseba na znakih kolere. Dotična oseba je internirana.

Vlom.

Dunaj, 25. avgusta. Neznani zločinci so vložili v neko vilo v Badenu in napravili škode 300.000 K.

Kolera.

Dunaj, 25. avgusta. Bakteriološka preiskava v slučaju Held še ni zaključena, vendar pa so zdravnički konstatirali takozvane »kommbacile«. Iz tega pa se še ne da sklepni, da bi bila Heldova umrla na azijatski koleri. Razen Hoffmannove so internirali tudi vse one, ki so v zadnjem času prišli z njo v dotiko.

Lvov, 25. avgusta. Na ruski mediji vladala velika bojazen, da bi kolera prestopila na avstrijsko ozemlje. V Lvovu je umrl nek židar na znakih kolere. Zdravniška preiskava je dokončana, da je umrl na vnetju čreves. Splošno so domneva, da ne bo mogoče zabraniti prestop kolere v Galicijo; velika nevarnost je tudi za Lvov, ki je v zivahem trgovinskem prometu s Tomaševom, kjer je razsaja kolera.

Vodja ogrskih Srbov na potu v Črno goro.

R. — Reka, 25. avgusta. Včeraj je semkaj prispel bivši poslanec v ogrskem parlamentu in vodja ogrskih Srbov dr. Mihajlo Polit-Desanic, ki potuje k jubilejskim svečanostim na Cetinje.

Srbski prestolonaslednik v Zagrebu.

R. — Zagreb, 25. avgusta. Ob 2.13 minut popoldne je prispel semkaj z zemunskim brzovlakom srbski prestolonaslednik Aleksander. Ker potuje kraljevič inkognito, ni bilo nobenega oficjalnega sprejema. V kraljevem spremlju spremstvo se nahajajo: general St. Stepanović, poveljnik norovske divizije, Dragotin Janković, kraljev tajnik, Sava Dimitrijević, poveljnik IX. pehotnega polka kneza Nikole, Milan Nedić in Mihail Jovanović, generalna štabna majorija Bešević, gardni stotnik in Dubić, poveljnik čete v polku kneza Nikole. Kraljevič je obedoval v dvorni čakanici in se nato takoj odpeljal proti Reki, kamor dospe ob 8. zvečer. Tudi tu ne bo nobenega oficjalnega sprejema, pač pa pozdravita kraljevič srbski konzul Kuranda in tajnik konzulata Josip Belen. Prince Aleksander preno

Predane.*)

Z očim na vest, ki jo je priobčilo »jutro« v svoji št. 172, z dat. 22. t. m., pod zaglavjem »lep značaj«, si usojam pojasniti slavnemu občinstvu, da je tako št. 6 na Starem trgu v Ljubljani, ki je bila prej last moje soprove, kupil že moščen opreda t. L. g. Štefan Klun, posestnik v Ljubljani, in jo takoj prevzel v svojo posest, vsled česar ga česa vočeslovanega gospodine slovenski na to mesto niso imeli nobenega vpliva več.

V Ljubljani, 24. avgusta 1910.
2843 J. S. Benedikt.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor deloma zahaja.

Otroke ohraniti zdrave

je mnogo lažje nego obolenim zopet pomagati, da ozdravijo. Ako hočemo otroke varovati pred tako strahovitimi boleznimi poletja: blejanjem, drisko, trevesnim katarjem itd., dajajmo jim edini svoje vrste znani »Eufos«, ki se izborna obnaša pri zdravju in na črevesu bolnih ter slabotih, v razvitu zaostalih otrok.

Ustna voda „EUODIN“
Specijaliteta za živilice.
Cena 2 kroni.
4813 Glavna zaloge lekarna
U. pl. Truhötz v Ljubljani.

Izborni varstveno sredstvo
MATTONIJEV

GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina
proti vsem infekcijskim bolezni:
izvira iz čiste granitne skale.
Pri mnogih epidemijah sijajno preizkušeno.

Serravalle
železnato Kina-Vino
Blegionična razstava na Dunaju 1906:
Dobro ocenjeno in sestavljenim diplom.
Površčna volja do jedi,
okrepila trice, poboljša kri je
rekaval-scentos — in malekvalin
zelo priznano od zdravniških avtoritet.
Izborni oktus.
Vodkrat odlikovan.
Nad 6000 zdravniških spritoval.
I. SERRAVALLE, c. h. živl. živil.
TBST-Borkovci.

Meteorološično poročilo.
Vilina nad morjem 3802. Srednji zračni tlak 760-761 mm

Januar	Cas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v °C	Vetrevi	Nebo
24. 2. pop.	736.0	19.8	sr. jijzih.	del. oblač.	
9. zv.	737.1	15.0	sl. sever	jasno	
25. 7. zj.	739.1	10.1	brezvetri.	miglia	

Srednja včerajšnja temperatura 16.3°, norm. 17.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Išče se 2846

strojepisec
izve se pri gospode Klementti,
Sv. Petra nasip 67.

Lopa, novo zidana, pritlična

hiša 2847

so predna iz proste roke. Pripravna
za vpojenje ali pa kot bivališče v
poletnem času. Oddaljena 30 minut od
kolodvora. — Natančna pojasnila da
g. Ferdo Špilar, Št. Peter na Krasu.

Gospodom iz boljših krogov!

se nudi prav izdaten postranski zaslužek
kot zastopniki za Ljubljano in Kranjsko
prve vrste inozemske zavarovalnice na
čivljene z občinsko garancijo.

Ponudbe pod: »Moldiščest« na
glavno pošto v Ljubljani, le pred
vrednoscem Nov. 2845

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 11. dop. do 4. pop.

za enoletnega prestopnika so
cenno pred. 2808

Pogleda se lahko v Ljubljani, Pod
Tracto št. 2., III. nadst., pri gosp. Se-
kuliči od 1